

NBA
Bestuur en College voor Beroepsreglementering
Postbus 242
2130 AE Hoofddorp
consultaties@nba.nl

Betreft: Consultatie Evaluatie Standaard 700.29 en de herziene Standaarden 240 en 570

De Meern, 24 juli 2026

Geachte collega's,

Met veel belangstelling en zorg heeft SRA kennisgenomen van de drie documenten die betrekking hebben op de Consultatie herziene Standaarden 240 en 570 naar aanleiding van evaluatie Standaard 700.

Aangezien het bij de consultatie van de herziene Standaarden 240 en 570 gaat om een vertaling (sec) van de aangepaste ISA 240 en ISA 570 zoals opgesteld door de IAASB, ligt onze zorg en daarmee focus op de voorgestelde wijzigingen van het College voor Beroepsreglementering (CB) uit het document Evaluatie Standaard 700.29. De nadruk zal daarbij komen te liggen op de consultatievraag: Zijn er zwaarwegende argumenten waardoor het CB tot een ander standpunt zou moeten komen?

Het CB komt op basis van de evaluatie tot het standpunt dat de herziene ISA's 240 en 570 in de behoeften van gebruikers voorzien met de vereisten voor rapportering in de controleverklaring van OOB's en in lijn zijn met de in Nederland eerder ingezette lijn. Tegelijkertijd breidt het CB de reikwijdte van die vereisten uit naar reguliere wettelijke controles (fraude) en alle controles (continuïteit). Dit verzwaarde regime gaat verder dan voorzien in de herziene ISA's 240 en 570, die nog geen directe Europese status hebben¹.

Het belang en de impact van deze verzwaring in regime ten opzichte van de internationale standaarden (nationale kop) op de praktijk van SRA-kantoren is groot: 75% van de reguliere vergunninghouders (RV's) is SRA-lid, SRA-kantoren voeren 80% van de wettelijke controle-opdrachten uitgevoerd door RV's uit, en SRA-kantoren bedienen 65% van de mkb-markt met personeel. SRA vertegenwoordigt daarmee de stem vanuit de praktijk, waarvan we vinden dat deze zwaarwegend moet worden meegenomen.

SRA onderschrijft het maatschappelijke belang van transparantie over fraude en continuïteit en erkent de publieke verantwoordelijkheid van de accountant. De vraag is echter niet of transparantie wenselijk is, maar op welke wijze deze proportioneel en effectief kan worden vormgegeven.

Uitgangspunt voor SRA is dat transparantie proportioneel en praktisch uitvoerbaar moet zijn. De rapportageverplichtingen dienen aan te sluiten bij de aard, omvang, complexiteit en het publiek belang van de gecontroleerde entiteit. De keuze om in de Nederlandse situatie af te wijken van de internationale standaarden is een legitieme, maar kan alleen dan van toepassing zijn als daar een overtuigende motivatie voor is. Deze overtuigende motivatie ontbreekt volgens SRA, evenals voldoende empirische onderbouwing dat de uitbreiding van de rapportageverplichtingen voor het reguliere wettelijke domein daadwerkelijk tot aantoonbaar betere informatie voor gebruikers leidt.

¹ Richtlijn nr. 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad, en houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad (PbEU L 157)

Onze zorgen, bezwaren en standpunten zijn hieronder kort samengevat, waarna we deze verder zullen toelichten en uitwerken.

SAMENVATTING

SRA ondersteunt de doelstelling van meer transparantie over fraude en continuïteit, maar kan de voorgestelde implementatie in de huidige vorm niet ondersteunen. De voorgestelde uitbreiding van rapportageverplichtingen ten opzichte van de herziene internationale standaarden 240 en 570 is onvoldoende proportioneel en onvoldoende onderbouwd voor het reguliere wettelijke domein.

Het verzwaarde regime voor beide ISA's is niet passend, evenredig of risicogericht. Er wordt geen rekening gehouden met het proportionaliteitsbeginsel, de schaal en complexiteit van de activiteit van de accountantsorganisatie en met de omvang en complexiteit van de activiteiten van de controlecliënt, zijnde middelgrote ondernemingen bedoeld in Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

De huidige extra informatiewaarde voor ondernemingen lijkt beperkt: effectiviteit en toegevoegde waarde ervan is discutabel en niet aangetoond. Het consultatiedocument maakt onvoldoende aannemelijk in welke situaties de aanvullende rapportage daadwerkelijk leidt tot betere besluitvorming door gebruikers. Het nog te implementeren zwaardere regime via de herziene Standaarden 240 en 570 leidt tot meer werk, meer kosten zonder dat daarbij de toegevoegde waarde voor accountantskantoren en meer dan 20.000 ondernemingen duidelijk is.

SRA vindt het verder ongewenst dat met de voorgestelde nationale kop op internationale regelgeving een ongelijk internationaal speelveld wordt gecreëerd. Hierdoor ontstaan onduidelijkheid, interpretatieverschillen en discussie over normstelling en uitvoering waardoor getornd wordt aan consistente auditkwaliteit en betrouwbaarheid.

INHOUDELIJKE BEZWAREN EN OVERWEGINGEN

1. Verzwarende van Nederlandse regelgeving ten opzichte van internationale regelgeving

a. Afwijken van internationale standaarden

Wat is de rationale achter het standpunt van het CB om af te wijken van de internationale standaarden (ISA 240 en 570) en te kiezen voor een uitbreiding van de reikwijdte naar alle controles (continuïteit) en reguliere wettelijke controles in plaats van OOB (fraude)? Ergo voor een zwaardere regelgeving?

In het consultatiedocument lezen wij geen/onvoldoende overtuigende argumenten om af te wijken van de internationale standaarden, tenzij dat gevonden moet worden in 'meer transparantie' en 'verkleining van de verwachtingskloof'. De analyse op basis van de controleverklaringen suggereert en signaleert daarbij echter een spanningsveld dat wellicht meer transparantie bereikt is, maar dat de verwachte extra informatiewaarde voor ondernemingen beperkt is gebleven (onder andere vanwege het gebruik van generieke teksten). Dat roept de beleidsvraag op of de voorgestelde (extra) uitbreiding van de reikwijdte bij de rapportering over fraude en continuïteit tot betere informatie of vooral tot meer rapportage (en regeldruk) leidt.

SRA vindt de motivatie om af te wijken van de internationale standaarden onvoldoende empirisch onderbouwd. De huidige extra informatiewaarde voor ondernemingen lijkt beperkt: effectiviteit en toegevoegde waarde ervan is discutabel en niet aangetoond, en lijkt bovendien afhankelijk van de aard van de gecontroleerde onderneming en de informatiebehoefte van haar stakeholders. Het nog te implementeren zwaardere regime via de herziene Standaarden 240 en 570 leidt in ieder geval tot meer werk, meer kosten zonder toegevoegde waarde voor accountantskantoren en meer dan 20.000 ondernemingen.

b. Ongelijk speelveld

Waarom kiest de NBA er niet voor om ISA 240 (fraude) en ISA 570 (continuïteit) één-op-één over te nemen in de Nederlandse regelgeving (Standaarden 240 en 570)?

De IAASB stelt de professionele standaarden voor financiële controles (ISA's) op om wereldwijd consistente auditkwaliteit en betrouwbaarheid te waarborgen. Door als Nederland te kiezen voor een andere invulling van de standaarden, ontstaat een ongelijk speelveld, onduidelijkheid en discussie. Hierdoor wordt getornd aan consistente auditkwaliteit en betrouwbaarheid.

In Nederland kennen we nu al 'extra' regelgeving met betrekking tot het voor wettelijke controles (niet-OOB) in de controleverklaring verplicht rapporteren over 'Controleaanpak frauderisico's' en 'Controleaanpak continuïteit' (Standaard 700.29). De huidige ISA 240 kende überhaupt geen verplichting te rapporteren in de controleverklaring, Nederland liep hiermee al voorop en is -voor zover bekend- op dit moment het enige land.

De NBA neemt nu als uitgangspunt dat ISA 240 en 570 voor Listed Entities (OOB) de bovengrens is voor alle controleopdrachten, dus ook voor wettelijke controles, niet-OOB en voor niet-wettelijke (vrijwillige) controles. Een duidelijke verzwarende van regelgeving ten opzichte van de internationale regelgeving. In de praktijk leidt dit ongelijke speelveld (zeker met de extra kop op regelgeving) tot knelpunten. Onder andere internationaal, in bijvoorbeeld groepscontroles (COS 600-opdrachten) waarbij buitenlandse accountants zijn betrokken.

SRA vindt het ongewenst dat een ongelijk internationaal speelveld wordt gecreëerd. Hierdoor ontstaan onduidelijkheid, interpretatieverschillen en discussie over normstelling en uitvoering waardoor getornd wordt aan consistente auditkwaliteit en betrouwbaarheid.

c. Loslaten proportionaliteit: rapportageverplichting ISA 570 (Continuïteit) en rapportageverplichting ISA 240 (Fraude)

De NBA stelt voor om aan te sluiten bij ISA 570 waarbij over continuïteit in de controleverklaring 'uitgebreid' wordt gerapporteerd indien er sprake is van materiële continuïteitsonzekerheid. In andere gevallen wordt in de controleverklaring in een aparte sectie slechts beknopt gerapporteerd (continuïteitsveronderstelling management passend, geen materiële onzekerheden gevonden, gebaseerd op informatie tot datum controleverklaring en geen garantie gegeven).

Binnen internationale regelgeving geldt dit regime alleen voor Listed Entities (OOB). De NBA stelt voor om dit regime uit te breiden naar alle jaarrekeningcontroles (dus ook vrijwillige controles). Een verzwaaring ten opzichte van de huidige situatie in Nederland, waarbij voor niet-wettelijke controles er geen rapportageverplichting over continuïteit is.

De internationale regelgeving (ISA 240) kent een rapportageverplichting over fraude (Controleaanpak frauderisico's) maar uitsluitend voor Listed Entities (OOB).

De NBA stelt voor de Nederlandse situatie voor om voor alle wettelijke controles (ook niet-OOB) te blijven rapporteren over fraude, zoals nu ook al verplicht is. Buiten het wettelijke controledomein (vrijwillige controles) bestaat in Nederland deze verplichting nu niet en dat blijft ook zo.

SRA wil benadrukken dat de kring van gebruikers bij familiebedrijven, dga-structuren en veel middelgrote ondernemingen wezenlijk verschilt van die bij organisaties van openbaar belang of beursgenoteerde ondernemingen. De informatiebehoefte van de gebruikers in het reguliere wettelijke domein rechtvaardigt niet zonder meer hetzelfde rapportageregime. Mede gezien onze constatering dat de evaluatie onvoldoende onderbouwing bevat dat uitgebreide rapportageverplichtingen tot aantoonbaar betere gebruikersinformatie leiden, beoordelen we het verzwaarde regime voor beide ISA's als niet passend en evenredig.

SRA vindt het verzwaarde regime voor beide ISA's niet passend en evenredig. De internationale controlestandaarden, bedoeld in artikel 26 van de richtlijn², moeten onzes inziens worden toegepast op een wijze die evenredig is met de omvang en complexiteit van de activiteiten van de controlecliënt. Er wordt geen rekening gehouden met het proportionaliteitsbeginsel, de schaal en complexiteit van de activiteit van de accountantsorganisatie en met de omvang en complexiteit van de activiteiten van de controlecliënt, zijnde middelgrote ondernemingen, bedoeld in [artikel 397, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek](#).

Door het loslaten van het proportionaliteits- en evenredigheidsbeginsel ontstaat bovendien aanzienlijke lastenverzwaring in de keten, voor zowel de praktijk van accountantskantoren als bij meer dan 20.000 middelgrote en kleinere controleplichtige entiteiten. Zeker wanneer we dat relateren aan de effectiviteit en toegevoegde waarde van het huidige regime. (zie verder)

d. De effecten van 'getrapte' selectie van fraude-aangelegenheden

SRA verwacht en waarschuwt ervoor dat er in de praktijk van reguliere vergunninghouders waarschijnlijk weinig op basis van deze nieuwe bepalingen gerapporteerd zal worden vanwege de 'stapelings' van afwegingen in de route naar rapporteren: alleen de 'risico's waaraan de meest significante aandacht is besteed' blijven over.

Op basis van verschillende afwegingen moet de accountant een selectie maken en bepalen hoe/wat wordt gerapporteerd. Dit hele proces is afgeleid/overgenomen uit Standaard 701 (kernpunten) en vergt veel tekst en uitleg (vereisten en toepassingsgerichte teksten).

² Zie richtlijn nr. 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad, en houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad (PbEU L 157);

Deze getrapte selectie leidt verder mogelijk ook af van de overige, gedetailleerde en belangrijke wijzigingen in Standaard 240. Dat is wat SRA betreft een ongewenst neveneffect. De mogelijkheid is dan aanwezig dat transparantie verwordt tot een papieren tijger waarmee de gebruiker ook niet gediend is.

Een ander ongewenst neveneffect is het risico van standaardisatie waardoor rapportageteksten betekenis of inhoud ontberen. Dit heeft rechtstreeks effect op de effectiviteit van transparantie en de ervaren toegevoegde waarde door de gebruiker.

e. Inconsistente aanpak vrijwillige controles

In voorkomende gevallen (materiële onzekerheid) dient bij vrijwillige controles in de toekomst wel over continuïteit te worden gerapporteerd maar niet over fraude. Dit lijkt inconsistent, zeker wanneer we in ogenschouw nemen dat vrijwillige controle-opdrachten complexer kunnen zijn dan wettelijke controle-opdrachten. De gegeven argumentatie door de NBA is dat materiële onzekerheid zich naar verwachting niet vaak zal voordoen, zodat er ook niet echt sprake is van een verzwaaring ten opzichte van de huidige Nederlandse situatie. In het geval er wordt gerapporteerd over fraude is dat in alle gevallen zo en dat vindt de NBA voor vrijwillige controles dan een te zware belasting.

Daarnaast voorzien we vanuit de praktijk dat de kleine 10.000 ondernemingen onder invloed van de verzwaarde regimes afstand zullen doen van vrijwillige controles en -verklaringen. Wanneer de administratieve lasten onevenredig toenemen, bestaat het risico dat ondernemingen afzien van vrijwillige controle waardoor juist transparantie verloren kan gaan.

f. Inconsistent NBA-beleid

Hoe relateert de NBA de verschillende verzwaarde regimes door de implementatie van nationale koppen aan haar eigen strategische programma 'Regelverbetering' waarbij wordt ingezet op het aantoonbaar verminderen van onnodige administratieve lasten en regeldruk?³
En heeft een mkb-toets plaatsgevonden?

In dit kader verwijzen we ook naar de inzet vanuit de Europese Commissie én de Tweede Kamer tegen overbodige regeldruk en zogenaamde 'nationale koppen' (situaties waarin Nederland bij de omzetting van Europese wetgeving strengere of extra eisen stelt dan strikt noodzakelijk).

De Kamer heeft het kabinet opgedragen om deze nationale koppen actief op te sporen en te schrappen, om het bedrijfsleven en de maatschappij te ontlasten (actieprogramma Regeldruk).

2. Effectiviteit en toegevoegde waarde

De vraag die daarbij echter nadrukkelijk beantwoord dient te worden, is of het opnemen van deze extra informatie in de controleverklaring nu daadwerkelijk resultaat heeft.

*Welke impact heeft deze verplichte rapportage binnen de keten op bestuurders en toezichthouders, en op gebruikers en stakeholders? Levert dit wel een bijdrage aan het oplossen van problemen rond fraude en (dis)continuïteit? Levert de rapportage voldoende informatie op, zodat gebruikers van de controleverklaring met meer zekerheid, kennis en kunde hun besluiten kunnen nemen?*⁴

De impact en toegevoegde waarde van de huidige rapportering blijkt niet duidelijk uit de gepresenteerde Uitkomsten evaluatie Standaard 700. Wat vrijwel ontbreekt in de evaluatie zijn concrete bevindingen of uitkomsten en kwantitatieve informatie. De evaluatie bevat naar onze mening onvoldoende onderbouwing vanuit de praktijk dat uitbreiding van de rapportageverplichtingen voor het reguliere mkb-domein zou leiden tot aantoonbaar betere informatie voor gebruikers.

Mocht een politiek doel achter de voorgestelde verzwaaring van wet- en regelgeving leidend zijn: De rapportageplicht leidt in ieder geval niet tot meer geconstateerde fraude, zichtbaar in verklaringen.

³ Zie [NBA-Jaarplan 2026](#)

⁴ Uit de SRA-reactie op de NBA Consultatie Handreiking Rapporteren in de sectie 'Controleaanpak frauderisico's in de controleverklaring (25 april 2022)

De genoemde geconsulteerde partijen uit de analyse Rapportering over fraude in controleverklaringen 2023 die toegevoegde waarde ervaren, vertegenwoordigen met name het OOB en het grootbedrijf: Eumedion, VEB, VNO-NCW. Ervaringen vanuit het reguliere wettelijke domein lijken niet te zijn meegenomen. De toegevoegde waarde lijkt daarmee afhankelijk van de aard van de gecontroleerde onderneming en de informatiebehoefte van haar stakeholders.

Zoals SRA eerder⁵ schetste kent de reguliere wettelijke en vrijwillige controlepraktijk een eigen dynamiek. Veel van de reguliere vergunninghouders controleren de jaarrekeningen van ondernemingen (familiebedrijven, dga-situatie) waarbij geen externe financiers, beleggers, private equity en/of trustfondsen zijn betrokken. Er is hier aldus sprake van een geheel andere dynamiek dan in het segment van organisaties van openbaar belang. Dit onderscheid in dynamiek, in risico's en in proportionaliteit zien we met uitbreiding van de reikwijdte niet terug in de huidige voorstellen.

In dat kader zijn ook de geluiden belangrijk die wij terugkrijgen vanuit de SRA-kantoren: in de praktijk van het reguliere wettelijke domein wordt nauwelijks tot geen toegevoegde waarde en relevantie van de secties controle-aanpak frauderisico's ervaren door de gecontroleerde entiteiten en de gebruikers van de jaarrekening, wellicht mede ingegeven door standaardteksten. De behoefte aan nog meer transparantie ten aanzien van continuïteit en fraude lijkt niet te bestaan; ook de gebruikers van de jaarrekening zijn over het algemeen niet op zoek naar specifieke informatie over situaties waarbij de accountant bevindingen heeft en de wijze waarop dat is opgevolgd.

Als laatste

Op basis van bovengenoemde, naar ons oordeel zwaarwegende argumenten verzoekt SRA het College voor Beroepsreglementering dringend om de voorgestelde uitbreiding en aanpassingen in de herziene Standaarden 240 en 570 opnieuw te beoordelen vanuit de beginselen van proportionaliteit, uitvoerbaarheid en aantoonbare maatschappelijke meerwaarde.

Mocht de NBA toch overgaan tot implementatie van deze uitgebreid Standaarden, dan pleiten wij voor de inpassing van de optie vrijwilligheid: daar waar de behoefte bestaat kan een zwaarder rapportageregime in het reguliere wettelijke domein eventueel vanuit de vrijwilligheid worden toegepast. Mede gezien vanuit het proportionaliteitsbeginsel en de onvoldoende onderbouwde ervaren effectiviteit en toegevoegde waarde in de praktijk, is een verplichtstelling veel te zwaar.

Mochten er op basis van deze reactie nog vragen leven, neem dan gerust contact op met Jirina van Daal, manager Bureau Vaktechniek (jvandaal@sra.nl / 030-656 6060)

Met vriendelijke groet,
namens SRA

Diana Clement AA RA
voorzitter

⁵ Zie bijvoorbeeld de SRA-reacties op de NBA Consultatie Handreiking Rapporteren in de sectie 'Controleaanpak frauderisico's in de controleverklaring' (25 april 2022) en op de NBA Consultatie 'Verplichte rapportering fraude en continuïteit' (oktober 2021)